

รายงานฉบับสมบูรณ์ ปีงบประมาณ 2560

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สนองพระราชดำริโดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง
งานบริหารโครงการ
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สนองพระราชดำริโดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้รับผิดชอบโครงการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ย หาญยุทธนากร
และคณะ
ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานฉบับสมบูรณ์ ปีงบประมาณ 2560
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สนองพระราชดำริโดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง

งานบริหารโครงการ
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สนองพระราชดำริโดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Project management,

Plant Genetic Conservation Project Under the Royal Initiative
of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn
responded by Chulalongkorn University

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ย หาญยุทธนาก
และคณะ

ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ 2560
คณะผู้วิจัยขอขอบคุณโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี และ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้การสนับสนุน ในการทำงานวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณ
ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อโครงการวิจัย

(ภาษาไทย) งานบริหารโครงการ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สนองพระราชดำริโดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ภาษาอังกฤษ) Project manangement, Plant Genetic Conservation Project under the Royal Initiative of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn responded by Chulalongkorn University

หัวหน้าโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ยิ่ง หาญยุทธนากร และคณะ
ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

พระราชดำริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสืบงานงานอนุรักษ์พันธุกรรมต่อจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ. 2535 ได้ทรงมีพระกระเสรับสั่ง เรื่องการอนุรักษ์พืชพรรณในประเทศไทย จัดสร้างธนาคารพืชพรรณสำหรับเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ การเก็บรักษาโดยวิธีเฉพาะเดี่ยงเนื้อเยื่อ รวมทั้งการศึกษาด้านชีวโมเลกุล ต่อมาในปี พ.ศ. 2536 ได้พระราชทานแนวทางในการอนุรักษ์พันธุ์ไม้เข่า ได้แก่ต้นทุเรียน ในจังหวัดนนทบุรี การอนุรักษ์พันธุ์พืชที่ใช้พืชเศรษฐกิจ และการอนุรักษ์พันธุ์พืชตามเกาะ ในปี พ.ศ. 2540 กองทัพเรือ ได้เข้าร่วมสนองพระราชดำริน้อมเกล้าถวาย เก้าแฉਸรา และเก้าข้างเคียง ที่อยู่ในการดูแลของกองทัพเรือ เข้าร่วมในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในวันที่ 22 เมษายน 2541 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระกระเสรับสั่ง ให้ทำการศึกษาสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ “ตั้งแต่ยอดเขาถึงใต้ทะเล” จากทินถึงดินและสิ่งมีชีวิต อันเป็นทรัพยากรกายภาพและชีวภาพ ที่มีคุณค่าและหายากในพื้นที่ต่างๆ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากร ให้เกิดประโยชน์สิ่งประชาชนและมหานชวไทย และเพื่อให้ประชาชนชาวไทยมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เกิดความรู้และหวงแหน เทื่นประโยชน์และความสำคัญ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ...

พระราชดำริ...ข้างต้น จึงเป็นที่มาของการ ศึกษาสำรวจทรัพยากรธรรมชาติของนักวิจัยจากกลุ่มต่างๆ ที่มายกท้ายหน่วยงาน และหลายสถาบัน ที่ทำงานร่วมกันในลักษณะบูรณาการ ได้แก่การศึกษาต่างๆ ทั้งทางด้านกายภาพ และชีวภาพ แบบทุกสาขา ที่ก่อให้เกิดผลงานต่างๆ จำนวนมาก มีการประชุมวิชาการ การแสดงผลงานต่างๆ ในรูปแบบของนิทรรศการ และการนำผลงานไปขยายผลในการฝึกอบรม ให้กับเยาวชน นิสิต นักศึกษา ประชาชนทั่วไป เพื่อให้ความรู้ในด้านการอนุรักษ์ การสร้างจิตสำนึก และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นหน่วยงานหนึ่ง ได้เข้าร่วมสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ) ตั้งแต่ปี

พุทธศักราช 2540 จัดทำแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ 5 ปีที่ห้า (1 ตุลาคม 2554 – 30 กันยายน 2559) ทำการศึกษา วิจัยด้านความหลากหลายของทรัพยากร ที่ประกอบด้วย 3 ครอบ ได้แก่ ครอบการเรียนรู้ ครอบการใช้ประโยชน์ และครอบการสร้างจิตสำนึก และ 8 กิจกรรม

นอกจากนี้ได้ดำเนินการ จัดทำแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่หก (1 ตุลาคม 2559–30 กันยายน 2564) โดยมี โครงการย่อย รวมทั้งสิ้น จำนวน 40 โครงการ ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานโครงการ อพ.สธ.-จพ เป็นไปตาม เป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ งานบริหารโครงการจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการบริหารจัดการ เพื่อให้การ ทำงานของโครงการ อพ.สธ.-จพ ดำเนินงานสนองพระราชดำริให้เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ ครบถ้วน ตามเป้าหมายของครอบกิจกรรม ในแผนแม่บทระยะห้าปีที่หก ได้อย่างครบถ้วนและสมบูรณ์ ตามวัตถุประสงค์ ของการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- เพื่อสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)
- จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโครงการศึกษาวิจัย ตามครอบของแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่หก
- จัดทำแผนและการเบิกจ่ายงบประมาณของโครงการ อพ.สธ.-จพ ให้เป็นไปและสอดคล้องตาม แผนงาน วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ที่แต่ละโครงการได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงาน
- ติดตามแผนงาน ผลงาน และการจัดทำรายงานประจำปี
- ติดตามข้อมูลเพื่อการจัดทำฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ
- ติดตามดูแลการผลิตสื่อ เอกสารทางวิชาการ และบทความต่างๆ
- ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้และงานที่เกี่ยวข้องต่างๆอย่างต่อเนื่อง
- ทำหน้าที่ประสานงานกับโครงการ อพ.สธ. และหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อื่นๆ

วิธีการดำเนินงาน

ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโครงการศึกษาวิจัยต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ตามแผนแม่บท ระยะห้าปีที่หก ติดตามผลงานและการจัดทำรายงานประจำปี

ติดตามและจัดทำระบบการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปและสอดคล้องตามแผนงาน ของแต่ละโครงการ ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงาน

ติดตามข้อมูลของงานวิจัยเพื่อนำมาจัดทำฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ

ดำเนินการผลิตสื่อ เอกสารทางวิชาการ และบทความต่างๆ ประชาสัมพันธ์ผลงานและองค์ความรู้และ งานที่เกี่ยวข้องต่างๆ และทำหน้าที่ประสานงานกับโครงการ อพ.สธ. และหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อื่นๆ

ผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2560

ลำดับที่	รายละเอียดผลการดำเนินงาน
1	ปรับปรุงและแก้ไขแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่หก (พศ.2559 – 2564) เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์
2	จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโครงการศึกษาวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2560 ตามกรอบของแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่หก ประกอบด้วยโครงการวิจัย จำนวน 40 โครงการ
3	จัดทำแผนและการเบิกจ่ายงบประมาณของโครงการ อพ.สธ.-จพ ประจำปีงบประมาณ 2560
4	ติดตามแผนงานและผลงานการปฏิบัติงานวิจัย และจัดทำรายงานความก้าวหน้า ให้เป็นไปและสอดคล้องตาม วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนงาน ที่แต่ละโครงการได้กำหนดไว้
5	ติดตามความก้าวหน้า ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ และทำรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
6	จัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการศึกษาวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2562 ส่ง อพ.สธ. ภายในวันที่ 31สิงหาคม 2650
7	จัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการศึกษาวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2562 ส่งฝ่ายวิจัย ภายในวันที่ 31มกราคม 2561
8	ติดตามข้อมูลเพื่อการจัดทำฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ
9	ติดตามดูแลการผลิตสื่อ เร็ปไฮท์ เอกสารทางวิชาการ หนังสือคู่มือและบทความต่างๆ
10	ทำหน้าที่ประสานงานกับโครงการ อพ.สธ. และหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อีนๆ
11	ประสานงานและจัดทำข้อมูล การจัดทำนิทรรศการ อพ.สธ.-จพ. 2560 เรื่อง ทรัพยากรไทย: ศักยภาพมากล้นมีให้เห็น
12	ติดตามแผนงานและผลงานการปฏิบัติงานวิจัย และจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ประจำปีงบประมาณ 2560 ให้เป็นไปและสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนงาน ที่แต่ละโครงการได้กำหนดไว้
13	สรุปผลการเบิกจ่ายงบประมาณ และทำรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี 2560